

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref
kgj/2011

Vår ref
201001027-/EGA

Dato
9.12.2011

Vedrørende kryptering av helseregistre

Det vises til brev av 30. november 2011 fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité med spørsmål vedrørende kryptering av sentrale helseregistre.

Kontroll- og konstitusjonskomiteen viser i sitt brev til at Helse- og omsorgsdepartementet den 7. juli 2011 sendte på høring et forslag til endringer i helseregisterloven, og til at det fremgår av høringsuttalelser til saken at departementet har *"foreslått en definisjon av kravet om intern kryptering som flere instanser mener er i strid med Stortingets lovvedtak i Innst. O nr. 40 (2006-2007)"*. Komiteen bemerker at det er viktig at regjeringen lojalt følger opp Stortingets lovvedtak og ber Helse- og omsorgsdepartementet om å redegjøre for sin vurdering av dette.

Jeg vil innledningsvis understreke at det ikke hersker tvil om at lovvedtak fattet av Stortinget skal følges opp av regjeringen og underliggende etater. Dette har jeg også tidligere gitt uttrykk for blant annet overfor kontroll- og konstitusjonskomiteen. Det er imidlertid ikke sjelden slik at lovvedtak må tolkes, og at oppfølgingen skjer i henhold til den forståelse som etter en nærmere vurdering antas å være i tråd med lovgivers intensjon.

Det følger av helseregisterloven § 8 tredje ledd at *"direkte personidentifiserende kjennetegn skal lagres kryptert"* i nærmere angitte sentrale helseregistre. Dette kravet omtales ofte som et krav om intern kryptering. Innholdet i kravet er imidlertid ikke nærmere definert, verken i forarbeidene eller i selve loven. Det er dermed svært få rettskilder som kan bidra til å klarlegge det nærmere innholdet i kravet om intern kryptering. Helse- og omsorgsdepartementet og Datatilsynet har som kjent ikke lagt den samme forståelsen av kravet til grunn.

Det at det finnes ulike oppfatninger om hvordan en lovbestemmelse skal forstås, er ikke ekstraordinært. Det faktum at det er uenighet mellom tilsynsmyndigheten og departementet om hvordan regelverket skal forstås er imidlertid, som jeg tidligere har gitt uttrykk for, ikke en heldig situasjon. Dette var også bakgrunnen for at jeg ønsket å komme tilbake til Stortinget

med et lovforslag. Som jeg sa under debatten i Stortinget den 17. juni i fjor: ”Jeg er derfor innstilt på å komme tilbake til Stortinget med et lovforslag i denne saken for å få presisert min forståelse av lovens krav”.

Dette førte til at komiteen trakk punkt II i sitt forslag til vedtak, og ordfører for denne saken i komiteen, Per-Kristian Foss, uttalte på slutten av sitt innlegg blant annet: ”Statsråden har nå oppfylt vårt krav om å forelegge saken om kryptering for Stortinget, og hun står fast på sitt syn – det har jeg all respekt for. Men det er opp til Stortinget å definere hva som er en tilstrekkelig krypteringsløsning, ut fra et personvern hensyn og hensynet tatt til behovet for helseregistrene”.

Det er som ledd i denne prosessen at vi har hatt et høringsnotat med forslag til lovbestemmelse ute på høring. I høringsnotatet er det redegjort for hvordan Helse- og omsorgsdepartementet mener at kravet om at ”*direkte personidentifiserende kjennetegn skal lagres kryptert*”, jf. helseregisterloven § 8 tredje ledd, er å forstå. Tolkningen som er lagt til grunn i høringsnotatet er i tråd med den forståelse som jeg tidligere har fremholdt overfor Stortinget. Tolkningen innebærer at kravet om at direkte personidentifiserende kjennetegn skal lagres kryptert i registrene er å forstå som et minimumskrav, som må anses som oppfylt både dersom direkte personidentifiserende kjennetegn krypteres separat og dersom slike kjennetegn blir kryptert sammen med andre registeropplysninger. I registre som har en IT-arkitektur som innebærer at det ikke er mulig å skille ut direkte personidentifiserende kjennetegn og kryptere bare disse må direkte personidentifiserende kjennetegn krypteres sammen med andre registeropplysninger. Ved kryptering av hele registeret vil også slike kjennetegn bli kryptert.

Høringen er nå avsluttet. Jeg vil gå nøye gjennom høringsuttalelsene og deretter fremme en proposisjon for Stortinget. Stortinget vil da, som lovgiver, kunne fatte vedtak om hvordan kravet skal forstås og forankres i lov.

På denne måten vil uklarheter og uenighet om hvordan loven skal tolkes bli ryddet av veien.

Med vennlig hilsen

Anne-Grete Strøm-Erichsen